Organisatieonderdeel: Leefomgeving
Mail behandelaar: b.dejong@barneveld.nl
Telefoonnummer: +31620037688

Raadsvoorstel nr. 3002
Barneveld, 14 September 2023
Portefeuillehouder: M.H.J. Pluimers-Foeken

Onderwerp: **Voorstel integrale aanpak Ringlaan**

## Samenvatting raadsvoorstel

De Ringlaan in De Glind voldoet niet aan het voor wegen vastgestelde kwaliteitsniveau Basis. Bovendien wordt uitgeweken in de bermen. Om de weg op het juiste kwaliteitsniveau te brengen en veilig uitwijken in de bermen mogelijk te maken is Levensduur Verlengend Onderhoud (LVO) en de aanleg van bermbeton nodig. Langs de rijbaan worden een aantal uitwijkmogelijkheden gerealiseerd voor het verkeer. Het realiseren van uitwijkmogelijkheden vindt plaats om in te spelen op de toenemende verkeersintensiteit. Gelijktijdig worden bomen vervangen om een duurzame groene laanstructuur te realiseren. Uit onderzoek blijkt namelijk dat de aanwezige bomen zich al in een aftakelingsfase bevinden. Door het plaatsen van nieuwe bomen te combineren met het onderhoud is het mogelijk ondergronds maatregelen te treffen om de groeiplaatsen te verbeteren. Hierdoor zijn de bomen toekomstbestendig en wordt het opnieuw ontstaan van schade door boomwortels voorkomen.

Aan de raad,

## Gevraagde beslissing:

1. In te stemmen met de, in dit voorstel, voorgestelde integrale aanpak van de Ringlaan. De hiervoor benodigde dekking is aanwezig via het Uitvoeringsplan investeringen 2023.

## 1. Inleiding

In november 2022 is het beheerplan wegen vastgesteld door de raad. Belangrijk onderdeel van het beheerplan is het inzicht, in de tot dan toe ontbrekende, investeringsgelden voor het beheer van de wegen. De Ringlaan (tussen de Bosweg en Kolfschoten) is één van de wegen waarvoor een investering nodig is. Om die reden is de Ringlaan opgenomen als project in het Uitvoeringsplan investeringen 2023.
Het uitvoeringsplan is afgelopen 8 februari door de raad vastgesteld. Daarbij is afgesproken dat bij projecten met een budget hoger dan € 500.000 de raad voorafgaand aan aanwending van het krediet inhoudelijk wordt geraadpleegd. Omdat het projectkrediet hoger is, is deze afspraak voor de is deze afspraak voor de integrale aanpak van de Ringlaan van toepassing. In dit voorstel daarom de inhoudelijke informatie over dit project.

***Kwaliteitsniveau asfalt op peil brengen en voorbereiden op aanleg bermbeton***

De Ringlaan voldoet niet aan het kwaliteitsniveau Basis dat de gemeente Barneveld hanteert voor haar wegen. Om de kwaliteit van de weg op peil te brengen wordt geïnvesteerd in Levensduur Verlengend Onderhoud (LVO). Dit houdt in dat de rijbaan wordt voorzien van nieuwe lagen asfalt. Deze lagen worden op het bestaande asfalt aangebracht (ook wel overlagen genoemd). Middels deze maatregelen krijgt de Ringlaan een levensduurverlenging van circa 20 jaar. Bovendien is extra asfaltdikte nodig voor de aanleg van bermbeton. Na de aanleg van bermbeton is overlagen niet langer mogelijk. Na deze werkzaamheden is het asfalt voldoende dik om de op termijn benodigde onderhoudsmaatregelen uit te kunnen voeren.

***Aanbrengen bermbeton langs het asfalt***

Er is een investering nodig om de bermen te voorzien van bermbeton. Dit is nodig, omdat de weg dusdanig smal is, waardoor wordt uitgeweken in de bermen. Het bermbeton voorkomt dat opnieuw schade aan de bermen en de randen van het asfalt ontstaat. Bovendien zorgt het bermbeton ervoor dat veilig uitwijken in de berm mogelijk is.

***Vervangen bomen***

De Ringlaan (met een totale lengte van circa 2,6 kilometer) wordt grotendeels omgeven door bomen. Door middel van een Boom Effect Analyse is de huidige conditie tevens de toekomstverwachting van de bomen bepaald op het waar de rijbaan wordt aangepakt. Op het eerste gedeelte vanaf Kolfschoten (circa 300 meter

lengte) blijkt dat bijna alle bomen nu al een matige tot slechte conditie hebben en zich in de aftakelingsfase bevinden. Na aanpak van de weg zal dat proces zich voortzetten en is geen enkele boom duurzaam te behouden. Daarnaast zorgen de boomwortels voor aanzienlijke schades aan het asfalt, waardoor het treffen van maatregelen aan het asfalt noodzakelijk is. Gezien de beperkte levensverwachting, de te verwachten veiligheidsrisico's en de - door de boomwortels veroorzaakte - schades aan het asfalt is besloten de bomen te vervangen. In het ontwerp zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Uitstraling
- Statige, groene en constante dubbele laanstructuur moet behouden blijven
- Aansluiten bij het historische karakter

Duurzaam en toekomstbestendig
- Aanplant van duurzame boomsoorten, zodat de laan zeker 60 jaar mee kan gaan.
- Aanplant van sterke en resistente boomsoorten (die minder gevoelig zijn voor ziektes en het veranderende klimaat).
- Voldoende groeiruimte voor de nieuwe bomen. De huidige bomen staan (te) dicht op elkaar. In het ontwerp is de onderlinge afstand vergroot naar 7 meter. Hierdoor neemt het aantal bomen in de nieuwe situatie beperkt af. Er is ruimte voor aanplant van 86 nieuwe bomen. In de huidige situatie zijn dit er 93. De bomen hebben meer kans om tot volle wasdom te komen wat nu niet het geval is.
- Door het plaatsen van nieuwe bomen te combineren met het onderhoud is het mogelijk ondergronds maatregelen te treffen om de groeiplaatsen te verbeteren Hierdoor worden de groeiomstandigheden voor de nieuwe bomen zo optimaal mogelijk. Bovendien wordt de kans op het opnieuw ontstaan van schades aan het asfalt aanzienlijk verkleind.

Biodiversiteit
- Er worden alleen bomen aangeplant die in de omgeving passen.
- Een grotere diversiteit aan boomsoorten, om de weerbaarheid te vergroten. Dit leidt tevens tot minder overlast door boomziekten en plagen, zoals de eikenprocessierups. De huidige laanstructuur bestaat slechts uit twee boomsoorten. In de nieuwe situatie worden vijf verschillende boomsoorten aangeplant.

***Realisatie uitwijkmogelijkheden***
Op één van de percelen langs het betreffende gedeelte van de Ringlaan is een camperterrein gerealiseerd. Op verzoek van een aantal bewoners worden hier uitwijkplaatsen gecreëerd. Dit vanwege de toename van verkeer in relatie tot de beperkte breedte van de rijbaan.

***Definitief Ontwerp Ringlaan***
De voorgestelde maatregelen ten behoeve van de integrale aanpak van de Ringlaan zijn uitgewerkt in een Definitieve Ontwerp (DO). Het DO is als bijlage toegevoegd aan dit voorstel. Het DO is opgesteld na afronding van het participatietraject. Onder punt 6 in dit raadsvoorstel staat verdere informatie over het participatietraject.

## 2. Door de raad gestelde kaders

**Kaders beheer wegen**
Beleidsvisie beheer en onderhoud wegen 2017-2026 en Beheerplan wegen 2023-2027: de ambitie is een gemiddeld kwaliteitsniveau Basis voor alle gemeentelijke wegen, fiets- en voetpaden.

**Verkeerkundige kaders**
Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan: zie kernopgaven vanuit het GVVP onder 4a. Argumenten, argument 1.3.

**Kaders beheer bomen**
Vanuit het coalitieakkoord zijn de ambities rondom bomen weergegeven. Deze zijn vertaald in de Kadernota en Programmabegroting. Een bomenbeleidsplan is in ontwikkeling en wordt in 2024 ter besluitvorming aangeboden aan de raad. Vanuit de ambitie tot een beter onderhoud en investeren in bomen, het belang voor de ecologie, klimaat, gezondheid en uitstraling, is hier ingezet op onderzoek en een toekomstbestendige vervanging van de bomen.

## 3. Effect

a) Meetbaar effect:
Na realisatie voldoet de weg aan kwaliteitsniveau Basis en voldoet de weginrichting aan de daarvoor geldende richtlijnen. Voor de nieuwe bomen zijn optimale groeiomstandigheden gecreëerd.

b) Maatschappelijk effect:
Een veilig wegennet is belangrijk voor de gemeente Barneveld. Het op orde brengen en houden en het verbeteren van de inrichting van de gemeentelijke wegen, fietspaden, voetpaden en andere verhardingen dragen hieraan bij. Er is een robuuste toekomstbestendige groenstructuur gerealiseerd die bijdraagt aan klimaat, biodiversiteit en kwaliteit van de leefomgeving.

## 4a. Argumenten

### 1.1. Voldoen aan wettelijke verplichtingen kwaliteit wegen en bomen

De gemeente dient als beheerder van haar wegen te voldoen aan de wettelijke verplichtingen.
De belangrijkste daarvan de Wegenwet die eist dat iedere gemeente dient te zorgen voor een onderhoudsniveau Basis, dat zorgt dat de wegen veilig begaanbaar zijn. Voor de bomen geldt een algemene zorgplicht. Dit houdt in dat de gemeente als eigenaar verplicht is haar bomen regelmatig en systematisch te onderhouden en periodiek te (laten) inspecteren op mogelijke gebreken en zo nodig actie te ondernemen. De gemeente is aansprakelijk wanneer niet of onvoldoende voldaan wordt aan haar wettelijke verplichtingen en hierdoor schade of letsel ontstaat. De staat van onderhoud van bomen langs wegen kan leiden tot veiligheidsrisico's. De huidige bomen langs de Ringlaan zijn in dermate slechte conditie dat vervangen, nog los van de aanpak van de weg, nodig is.

### 1.2. Voldoen aan beleidsambities en landelijke richtlijnen kwaliteit wegen en bomen

Door de Ringlaan op een minimaal kwaliteitsniveau Basis te brengen voldoet deze aan onze beleidsambitie. Deze ambities komen overeen met de landelijk geldende richtlijnen van het CROW. De CROW is het Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek. Voor de bomen geldt op dit moment geen vastgesteld beleid. In 2024 volgt een bomenbeheerplan waarin een voorstel wordt gedaan voor toekomstig beleid.

### 1.3. Voldoen aan verkeerskundige ambities, eisen en richtlijnen

Kernopgave 2 - Interne bereikbaarheid

- Het verbeteren van de bereikbaarheid (door te stimuleren en te faciliteren); concreet door de weg in goede conditie te houden en de aanleg van bermbeton.

Kernopgave 3 - Wensen uit dorpen en wijken

- We voeren maatregelen uit die op het specifieke gebied afgestemd zijn/worden (gebiedsgerichte uitwerking); vanwege de vestiging van een camperterrein worden uitwijkmogelijkheden langs de rijbaan gecreëerd.

## 4b. Tegenargumenten/kanttekeningen

Er zijn geen tegenargumenten/kanttekeningen voorzien.

## 5. Alternatieve scenario's

Er zijn geen alternatieve scenario's voorzien.

## 6. Participatie en communicatie

### a) Participatie:

De gemeente Barneveld vindt het betrekken en het verkrijgen van draagvlak onder de bewoners belangrijk. Daarom is het participatiebeleid opgesteld dat in april 2022 is vastgesteld door de gemeenteraad.
Hierin staat een participatiemeter die gebruikt wordt om per project de passende participatietrede te bepalen. De hoogte van de participatietrede is onder andere afhankelijk van de aard en impact van een project.
Voor de Ringlaan geldt dat bewoners zijn geraadpleegd en zij hebben mee kunnen denken over de voorgestelde inrichting; dat is trede 2; meedenken en raadplegen. Dit binnen de kaders zoals in het

raadsvoorstel weergegeven onder punt 2 en 4a. Ondanks dat de participatie gestart is voorafgaand aan het vaststellen van het participatiebeleid, voldoet de gehanteerde werkwijze hieraan.

*Het doorlopen participatietraject*
Vanaf 2021 communiceren we met de omwonenden (bewoners en bedrijven) over de inrichting en voortgang van het project. Destijds was er nog geen vastgesteld participatiebeleid en daardoor is er van tevoren geen participatietraject vastgesteld. In 2021 hebben de bewoners een brief ontvangen met het verzoek om vragen, suggesties en wensen kenbaar te maken. De ontvangen reacties hadden met name betrekking op de huidige breedte van de weg in relatie tot de toename van het (vracht)verkeer. Aangegeven is dat de weg te smal is voor het veilig passeren van tegemoetkomende verkeer en dat er onvoldoende ruimte is voor fietsers. Hiermee is rekening gehouden in het ontwerp door aan beide zijden een strook bermbeton toe te passen. Bovendien zijn er in het ontwerp een aantal uitwijkmogelijkheden opgenomen. Ook is er een vraag gesteld over de toekomst van de bomen. In reactie daarop is aangegeven dat de bomen in dermate slechte conditie zijn dat de bomen hoe dan ook moeten worden gekapt en vervangen. In het vervolgtraject is het eerste ontwerp voorgelegd aan de omwonenden. Uit de afstemming hierover (per mail en telefonisch) zijn geen verdere wensen of aanpassingen naar voren gekomen.

*Afstemming met provincie Gelderland en lange doorlooptijd voorbereiding*
Door de aanwezigheid van vleermuizen in de bomen is een aantal onderzoeken in verschillende jaargetijden uitgevoerd. Op basis daarvan is een voorstel uitgewerkt om te zorgen voor een nieuwe verblijfplaats voor de vleermuizen. Dit voorstel is voorgelegd aan de provincie Gelderland met het verzoek voorafgaand aan de realisatie de benodigde natuurvergunning te verlenen. Onder andere door de benodigde onderzoeken en de lange behandeltermijn van de natuurvergunning heeft de projectvoorbereiding aanzienlijk langer geduurd dan verwacht.

### b) Communicatie:
Naast participatie is de communicatie over de werkzaamheden een belangrijk aandachtspunt. Juiste en tijdige communicatie zorgt voor begrip voor het uitvoeren van wegwerkzaamheden en de daarbij behorende overlast. Met de bewoners en ondernemers, die tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden beperkt bereikbaar zijn, vindt voorafgaand aan de werkzaamheden afstemming plaats. Hetzelfde geldt voor de hulpdiensten en andere stakeholders. Ruim voorafgaand aan de daadwerkelijke werkzaamheden wordt bepaald hoe de informatieverstrekking plaatsvindt. Tijdens de uitvoering worden bewoners door de aannemer geïnformeerd over de bereikbaarheid en op de hoogte gehouden van de voortgang. De aannemer zet een omgevingsmanager in als aanspreekpunt voor de bewoners. Tevens vindt informatieverstrekking plaats via de Bouwapp waarvoor de bewoners zich kunnen aanmelden.

## 7. Proces

### Vervolg/besluitvormingsproces
Na vaststelling van dit voorstel door de raad is het besluitvormingsproces afgerond.

### Vervolgstappen/planning/uitvoering:
Het voornemen is de voorbereiding en realisatie in 2023 af te ronden.

De planning is als volgt:

| **Te doorlopen planningsfasen** | **Periode** |
|---|---|
| Initiatieffase | Afgerond |
| Analysefase | Afgerond |
| Ontwerp- en participatiefase (afstemming met bewoners en andere belanghebbenden) | Afgerond |
| Voorbereidingsfase | Heden – medio november 2023 |
| Aanbestedingsfase | Niet van toepassing, omdat de werkzaamheden op een lopend contract worden uitgevoerd. |
| Realisatiefase | Medio november 2023 – april 2024 |
| Nazorgfase | Tot 6 maanden na oplevering bij einde realisatie |

De benodigde vergunningen voor het verwijderen van de huidige bomen leiden mogelijk tot vertraging in de planning. Een aanvullende toelichting hierover treft u aan onder punt 9 in dit raadsvoorstel.

### Evaluatie/controle:

De gemeente houdt toezicht op realisatie volgens de daarvoor geldende eisen en richtlijnen. Na realisatie vindt een oplevering plaats waarbij geconstateerde afwijkingen worden vastgelegd en binnen een vastgesteld tijdsbestek moeten worden hersteld door de aannemer. Na afronding van het project vindt een projectevaluatie plaats.

## 8. Financiële gevolgen

De totaal benodigde investering voor het project is begroot op € 637.000. De benodigde middelen zijn reeds beschikbaar gesteld in het Uitvoeringsplan investeringen 2023. De voorlopige raming past hierbinnen.

## 9. Risico's

Om de huidige bomen te mogen verwijderen is zowel een natuur- als kapvergunning noodzakelijk. Het is niet zeker of beide vergunningen voor de geplande start in november 2023 zijn verleend. De natuurvergunning is een aantal maanden geleden aangevraagd, maar heeft een doorlooptijd van minimaal 26 weken.
De verwachting is dat deze medio november wordt verleend. Het uitgebreide vergunningstraject is nodig vanwege de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in de huidige bomen. Dit is geconstateerd tijdens uitgevoerd flora- en faunaonderzoek. Inmiddels zijn maatregelen getroffen om de vleermuizen te voorzien van een nieuwe verblijfsplaats. De hierdoor benodigde vervolgonderzoeken zorgden voor een forse vertraging in het voorbereidingstraject. Dit is tevens de oorzaak dat de realisatie deels in 2024 plaatsvindt.

Burgemeester en wethouders van Barneveld,
de secretaris, de burgemeester,
W. Wieringa J. van der Tak

Bijlagen:

1. Ringlaan integrale aanpak Definitief Ontwerp d.d. 28-08-23
2. Boom Effect Analyse Ringlaan